

**Høgskolen
i Innlandet**

Periodisk evaluering av studieprogrammene ved TV-skolen

Bachelor i TV-ledelse, TV-regi, TV-teknikk

Mai 2023

Ivar Ragne Jenssen og Ola Dahl

Innhold

1. Oppsummering.....	3
2. Nøkkelinformasjon om studiene	3
3. Valg av kvalitetsområder	4
4. Valg av metode.....	5
5. Analyse	7
Beskrivelse av dagens situasjon.....	7
Styrker.....	7
Enkamera.....	7
Flerkamera	8
Ledelse.....	8
Utfordringer	9
Anbefalinger	10
Ledelse:.....	11
Tiltak:	11
Ledelse for alle:	11
Organisering:	11
Kompleks arbeidsflyt.....	12
Flerfag:.....	12
Studenten som helt menneske.....	12
6. Konklusjon	13
Vedlegg 1:.....	14
Vedlegg 2:.....	15
Vedlegg 3:.....	15

1. Oppsummering

Denne evalueringsrapporten gjennomgår og vurderer utvalgte sentrale aspekter ved de tre bachelorprogrammene som tilbys ved TV-skolen i henholdsvis TV-ledelse, TV-regi og TV-teknikk, studiested Lillehammer, Høgskolen i Innlandet.

Rapporten dokumenter en rekke positive trekk ved utdanningen. Samtidig avdekker rapporten også utfordringer ved studieprogrammene, da særlig sett i sammenheng med utviklingstrekk i samfunnet generelt, men også i TV-bransjen spesielt.

Metoden som er valgt for å gi underlagsmaterieell for rapporten vil bli beskrevet i kapittel 4. Formålet med rapporten er å gi et realistisk bilde av TV-skolens bachelorprogrammer per i dag, samt gi noen forslag til alternative veier videre.

2. Nøkkelinformasjon om studiene

Alle de tre bachelorprogrammene er treårige heltidsstudier på 180 studiepoeng. Studiene er praktisk-teoretiske, og de gir studentene en god basis for et bredt spekter av jobber innen film- og TV-produksjon.

Opptaket går gjennom Samordna opptak, men det er i tillegg krav om at studentene sender inn et motivasjonsbrev/-film som et ledd i opptaksprosessen. Ut fra disse brevene inviteres ca. dobbelt så mange kandidater som de vi ønsker å tilby plass inn til et opptaksintervju i månedsskiftet mai-juni. Her møter kandidatene ulike opptakskomiteer bestående av 2 ansatte og en student fra det studiet de søker seg inn på etter følgende ordning: en komité for TV-ledelse (maks 13 studenter tas opp per år), en for flerkameraregi (maks 4 studenter), en for flerkamera teknikk (maks 16), en for enkamera-/dokumentarregi (maks 8) og en for enkamera-/dokumentarteknikk. I sistnevnte komité skilles det allerede på opptak mellom kandidater som ønsker seg inn på en fordypning på foto, lyd, klipp eller postproduksjon. På sistnevnte tas det maksimalt opp 8 studenter på hver av fordypningene.

TV-skolen opplever generelt gode søkertall, og vi har et maksimalt måltall på antall studenter per år på 65 studenter. Det tas opp studenter hvert år, noe som vil si at det til enhver tid er omtrent 190 studenter ved TV-skolen.

Studiet i TV-ledelse er bygd opp av 17 studiepoenggivende emner. Totalt har de 6 emner i hvert av de to første årene og 5 emner i siste studieår. Flere av disse er fellesemner med de andre fordypningene.

Studiet TV-regi er organisert slik at studentene allerede ved opptak velger henholdsvis flerkameraregi og dokumentar/enkameraregi. For flerkamerastudentene er det totalt 16 emner fordelt på 7 det første året, 5 det andre, og 4 i siste studieår. Dokumentar/enkamera har totalt 15 emner fordelt på 7 på første studieår, og 4 emner på hvert av de to siste årene.

Studiet TV-teknikk er som registudiet organisert slik at studentene allerede ved opptak velger om de vil gå på henholdsvis enkamera eller flerkamera. For enkerateknikk-studentene er det totalt 16 emner, fordelt på 6 på hvert av de to første studieårene, og 4 på siste studieår. For flerkamerateknikk-studentene er det totalt 13 emner fordelt på 5 på første studieår, og 4 på hvert av de to siste studieårene.

Alle studiene har et eget praksisemne på 10 studiepoeng i løpet av 4. semester.

Det varierer mellom bruk av graderte karakterer og bestått/ikke bestått. Ledelsesstudentene har høyest grad av graderte, mens de andre studiene har en overvekt av bestått/ikke bestått.

Studiene er som nevnt innledningsvis, praktisk-teoretiske. I dette ligger at undervisningen i stor grad skjer i form av at studentene på tvers av bachelorprogrammene våre har mange praktiske prosjekter hvor de lager henholdsvis dokumentarfilmer og andre enkeraproduksjoner for de som velger dokumentar/enkamera regi og/eller teknikk, mens de som velger flerkamerateknikk og/eller regi i all hovedsak produserer flerkameraproduksjoner. TV-ledelse er i stor grad med på de fleste produksjonene, både en- og flerkamera.

Det er en høy gjennomføringsgrad på studiene (mellom 90 og 95 %), og tidligere undersøkelser gjort på alumni viser at en relativ høy andel av våre studenter får seg jobb etter endt studium (mellom 80 og 90% har etter 2 til 3 år jobb i bransjen))

3. Valg av kvalitetsområder

Evalueringskomiteen fikk i oppdrag fra instituttleder og dekanat å sette søkelys på følgende evalueringsområder:

- Undervisning og studiearbeid, og da med hovedfokus på følgende delmål:
 - Delmål 1: Studentene skal være aktive deltagere i et læringsfellesskap med studentaktive læringsformer hvor studentene inviteres til å være med å forme læringsprosessen.
 - Delmål 2: Studentene skal inviteres inn i det akademiske fellesskapet og i FoU-virksomheten rundt utdanningene.
 - Delmål 4: Studentenes tidsbruk skal være tilpasset studiets egenart.
 - Delmål 5: Studentene skal få god tilbakemelding og oppfølging i læringsarbeidet.
- Studentenes læringsmiljø, og da med hovedfokus på følgende delmål:
 - Delmål 2: Læringsutbyttebeskrivelsene skal være dekkende og relevante, og styrende for studentenes sluttkompetanse.
 - Delmål 3: Høgskolen skal ha høy kvalitet i vurderingsarbeidet.
- Studentenes samspill med samfunn og arbeidsliv, og da med hovedfokus på følgende delmål:
 - Delmål 1: Studiene skal forberede studenten for samfunnets og arbeidslivets behov.
 - Delmål 2: Studiene skal utdanne aktive demokratideltakere.
 - Delmål 4: Høgskolen skal utvikle kunnskap som er nyskapende innenfor sine fagområder, og gjerne i samarbeid med eksterne aktører.

Evalueringsområder er valgt, da disse per i dag framstår som meget relevante for å kunne analysere styrker og svakheter ved studiene slik de er organiserte og gjennomføres nå.

4. Valg av metode

Evalueringskomitéen har hatt følgende sammensetning:

Ola Dahl	Leder av komitéen og undervisningsleder ved TV-skolen
Geir Ove Thorsveen	Teknisk leder ved TV-skolen
Nina F. Grünfeld	Professor i dokumentarfilmregi ved TV-skolen og prodekan for forskning ved TV-skolen og DNF
Ivar Ragne Jenssen	Professor i TV-ledelse ved TV-skolen
Ellen Ramstad	Konstituert redaktør for NRK P3 - bransjerepresentant
Pernille Sørensen Gøtzsche	Teknisk leder, NEP Norway - bransjerepresentant
Igor Devold	Førsteamanuensis i Film- og videoproduksjon, NTNU, Trondheim
Emilie Louise Holme	Studentrepresentant
Håkon Marius Brustad	Studentrepresentant
Maria Wilkens	Observatør

Komitéen er satt sammen for i best mulig grad å kunne evaluere de valgte kvalitetsområdene. Lederen av komitéen har vært studieleder ved TV-ledelse (den gang: prosjektledelse for fjernsyn) ved TV-skolen fra mai 2008 og har i all hovedsak undervist i prosjektledelse. Fra 2017 har han vært undervisningsleder for hele TV-skolen, og han har vært med på alle studieplanrevisjoner ved TV-skolen siden 2009.

Geir Ove Thorsveen har arbeidet ved TV-skolen i snart 20 år og har en grundig forståelse for studienes struktur og pedagogiske oppbygging. Han har tett kontakt med både fagmiljøet, studentene og bransjen, og han har vært med på alle studieplanrevisjoner siden han startet ved instituttet. I tillegg har han sin grunnutdanning fra TV-skolens teknikerutdanning.

Nina F. Grünfeld har arbeidet som regilærer ved dokumentarutdanninga ved TV-skolen siden 2018 og har som filmskaper og forfatter god kjennskap til hva som kreves for å bli en dyktig regissør og en god historieforteller. Hun arbeider nå som prodekan for forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid ved TV-skolen og den norske filmskolen (DNF) og har dermed god kjennskap til både utdanningssektoren, Tv-bransjen og det kunstneriske filmfeltet.

Ivar Ragne Jenssen er nå ansatt som professor ved TV-skolen og underviser studentene ved TV-ledelse og flerkamera regi. Han er tidligere utviklingssjef i NRK, og han både arbeider og har arbeidet som flerkameraproducer. Han har arbeidet som gjestelærer ved TV-skolen siden 2004 og kjenner dermed skolen godt.

Ellen Ramstad er i dag konstituert redaktør for NRK P3. Hun kommer fra stillingen som redaksjonssjef i NRK Sport hvor hun har hatt innholdsutvikling som sitt arbeidsfelt. Dette, sammen med en lang fartstid i NRK, gjør at hun har god kjennskap til bransjens behov for kompetanse per i dag.

Pernille Sørensen Gøtzsche arbeider i N.E.P. som teknisk leder. Hun har utdanning fra Danmark hvor hun tok sin utdanning i Viborg innen enkamera og flerkamera TV-produksjon, samt film med fokus på enkamera. Hun har god kompetanse på å se hva som er behovet i flerkameradelen av bransjen, samtidig som hun kan se det TV-skolen bedriver av undervisning i lys av sin egen utdanning og komme med gode innspill på hva vi må fortsette med og hva som ev. bør endres.

Igor Devold arbeider som førsteamanuensis ved Film- og videoproduksjonsutdanninga ved NTNU i Trondheim. Han er i tillegg filmregissør, og han har tidligere arbeidet som regilærer ved dokumentarlinja ved TV-skolen. Han er også utdannet ved TV-skolen.

Emilie Louise Holme er 3. årsstudent ved TV-ledelse, mens Håkon Marius Brustad går 3. året på post-produksjon.

I tillegg har Maria Wilkens, undervisningskoordinator ved TV-skolen, vært observatør igjennom prosessen.

Det har vært avholdt 1 fysisk arbeidsmøte, samt 2 møter på Teams for hele komitéen. I forkant av første møte fikk komitéen tilsendt følgende dokumentasjon:

Dokumenttype	Antall
Mandat	1
Oversikt over prosjektportefølje, TV-skolen 2023-24	1
Lenker til studieplaner	3
Emneleders rapport	11
Referat fra studieprogramutvalgsmøter (SPU)	3
Lenke til ulike studentproduksjoner, flerkamera og dokumentar	11
Lenke til høyskolens kvalitetssystem med de 8 kvalitetsområdene	1
Div. e-poster mellom komitéens medlemmer – utsending av materiale	Ca 15

Første komitémøte ble avholdt 21. mars på SNØ i Lørenskog.

Etter en kort omvisning på SNØ ble følgende gjennomgått (vedlegg 1):

- Presentasjon av komitéens medlemmer. Pernille Sørensen var med digitalt, Igor Devold hadde meldt avbud p.g.a. begravelse.
- Gjennomgang av mandat, rolleavklaring og valgte evalueringsområder
- TV-skolen 2023 – hvordan er vi organisert
- Eksempel på sammenheng mellom ulike emner i et studieprogram, v/ professor Ole Hedemann (TVLED1008 Kreativ metode og idéutvikling og TVLED2010 Formatutvikling)
- Presentasjon av de ulike kvalitetsområdene med tilhørende presentasjon fra studentenes interne undersøkelser
- Oppsummering

Hele presentasjonen dannet grunnlaget for møte 2. Dette ble gjennomført digitalt 12. april (vedlegg 2):

- Oppsummering av forrige møte.
- Presentasjon fra 3 bransjeaktører. Vi hadde invitert Stina Greaker (COO, Monday Productions), Ola Stenberg (Product Director, Schibsted) og Bente Ustad (Director Operations, N.E.P.) til å snakke i 15 minutter hver med utgangspunkt i følgende spørsmål:
«Fra ditt ståsted:
 - Hva trengs av ny kompetanse/arbeidskraft i TV-bransjen nå?
 - Hva med de neste 5 til 10 årene?
 - Ser du noen fagområder som det utdannes for få innenfor per i dag?
 - Er det noen områder hvor det utdannes for mange i dag?
 - Er det noen elementer/kunnskaper/kompetanser dere savner hos de som kommer ut i bransjen som dere tenker at utdanningsinstitusjonene burde bidratt med i sine studieløp?»
- Diskusjon: Dagens studieprogram: Hva fungerer, hva må vi ha mer av, hva må vi ha mindre av, hva må tilføres?

Etter dette møtet forfattet komitéleder et utkast til foreløpig rapport. Denne ble så bearbeidet sammen med Ivar Ragne Jenssen, før den så ble videresendt til de øvrige komitémedlemmene før siste møte som ble avholdt digitalt den 3. mai. Dette dannet igjen grunnlaget for den endelige rapporten.

5. Analyse

Beskrivelse av dagens situasjon

Studieprogrammene ved TV-skolen har tradisjonelt hatt god rekruttering, og årets søkertall tyder på at studieåret 2023/24 ikke blir noe unntak. Selv om vi rekrutterer fra hele landet, er det en overvekt av studenter fra østlandsregionen. Vi ser at sammensettingen av studentmassen ikke gjenspeiler befolkningen med tanke på mangfold, noe som vi også ser både foran og bak kameraet i TV-bransjen for øvrig. Dette arbeides det med, men vi må øke innsatsen for å rekruttere bredere i befolkningen

Det er en høy gjennomføringsgrad, og som nevnt innledningsvis får en høy andel av våre alumni relevant arbeid etter endt utdanning.

Styrker

Fagstaben består av 27,1 årsverk, fordelt på 34 stillinger. Av disse er 4 professorer og 13 førstekompetente. De aller fleste i fagstaben arbeider ute i bransjen i tillegg til å være ansatte som faglærere hos oss, og per nå har 11 gjennomført høgskolepedagogikk eller på annen måte har pedagogisk kompetanse. I tillegg benyttes det årlig 190 dager med gjestelærere fordelt på de ulike studieretningene. Alt i alt gjør dette at det er en høyt kompetent stab som underviser og veileder studentene ved TV-skolen igjennom disse 3 BA-løpene. Alle i fagstaben med 50 % stilling eller høyere har FoU/KU-tid i sine stillinger, og vi ser at dette kommer studentene godt til nytte i form av oppdaterte undervisningsopplegg. I tillegg har avdelinga 6 ansatte ved teknisk avdeling. Disse innehar høy kompetanse innenfor alle de tekniske områdene vi tilbyr studier på, og de har nær kontakt med studenter i form av veiledning. I tillegg har de 10% undervisning knyttet til sine stillinger.

Utstyrmessig har vi med dagens finansieringsordning utstyr innen både enkamera og flerkamera som ligger på et relativt godt bransjenivå. Dette oppdateres på jevnlig basis, noe som er kostnadskrevende, men like fullt viktig for å gjøre studentene forberedt og kompetente til å håndtere profesjonelt utstyr med det samme de kommer ut i bransjen.

Enkamera

Innen dokumentar har vi beholdt det vi internt kaller Røsler-modellen (etter nå avdøde Alexander Røsler, som var professor i dokumentarregi i en årrekke). Modellen går ut på at for å lære seg det fortellertekniske man trenger innen de fleste sjangere, så starter man med å lære seg å audiovisuelt portrettere først en person. Studentene lærer i den sammenheng om karakterutvikling, dramaturgi og bildefortelling gjennom å lage en observerende dokumentar. Studentene kan benytte fortellerstemme, og de lærer seg om hvordan man kan bruke voice som et narrativt element. Denne øvelsen gjennomføres per nå i 2. semester. Deretter skal man kunne portrettere et miljø bestående av minimum 3 personer. Dette skal gjøres uten at man benytter voiceover, intervjuer eller «talking heads», og begge disse produksjonene skal framstå som 3-akters historier.

I 4. semester legger man til konflikten i øvelsen «samfunnskritisk dokumentarisme». Studentene lærer seg å vise konflikter mellom mennesker. Her må de tørre å gå inn i vanskelige situasjoner, noe som er utfordrende, men også viktig innen dokumentarfilm. Konflikten skaper framdrift og mulighet for forløsning. I tillegg kan konfliktfilmer også belyse utfordringer i samfunnet, og studentene trenes gjennom denne øvelsen i å kunne gå inn og utføre samfunnsoppdraget som den 4. statsmakt. Et viktig element i denne delen av utdanninga er å sette et ekstra søkelys på etikk, kildebruk, gjensvarsrett, samt få inngående forståelse for Vær Varsom-Plakaten, presseetikk og pressens faglige utvalg.

Dette er øvelser vi har valgt å ta vare på i alle studieplanrevisjoner vi har hatt siden 2009, da vi mener at dette gir studentene et meget godt grunnlag for å utøve faget som historiefortellere uavhengig av sjangere ute i bransjen. I tillegg lager de en friere kunstnerisk produksjon i 5. semester før de sammen skal produsere et serieformat. Eksamensproduksjonen er en friere produksjon hvor de kan velge om de skal lage en «tradisjonell» 28-minutters dokumentarfilm, eller om de vil lage kortere episoder som til sammen blir 28-minutter, men da friere sjangermessig. Her får studentene mulighet til å utvikle sin egen stemme, som handler om fortellerperspektiv, bruk av sjanger og originalitet i valg av tema og form. For å kunne ha originalitet i egne

fortellinger fordrer det en viss kunnskap om feltet og evne til å kontekstualisere eget arbeid. I de fleste av disse produksjonene jobber teknikk- og registudentene tett sammen i team, og oftest i samarbeid med studenter fra ledelsesklassene som produsenter.

Flerkamera

Flerkamerastudentene arbeider tett sammen fra første semester for å lære seg kompleksiteten i det å arbeide med flerkameraproduksjoner. Etter et første semester med innføring i det å arbeide sammen som et flerkamerateam i et studio, er spennet i de påfølgende semestrene sjangermessig vidt - dette for å forberede studentene på det mangfoldet de vil møte i bransjen.

I andre semester starter de med nyheter og magasinsendinger. I dette inngår også grunnledende innføring i medienes rolle i et demokrati, samt hvilke etiske dilemmaer man som nyhetsformidler vil kunne møte.

Deretter får studentene en innføring i OB-produksjon (Outside broadcasting). Dette gjør studentene i stand til å begynne med sportsproduksjon i form av fotball. Videre gjør de ishockeyproduksjon på høsten i tredje semester. Ishockey har logisk nok et høyere tempo, hva kameraføring etc. angår, derfor denne rekkefølgen. Studentene har i studieløpet 3 ulike musikkproduksjoner som bygger på hverandre:

Kammermusikk gjennomføres først. Studentene lærer her basisen rundt musikkproduksjon gjennom å produsere musikk som kan scriptes etter et partitur. Ensemblet er lite (3 til 5 musikere), og etter å ha lært seg grunnleggende partiturlesning kan registudentene forberede en kameragang ut fra notene musikerne skal spille. Deretter tar de med seg denne læringen inn i en pop/rockproduksjon. Da er tempoet på kameragangene og klippene gjerne litt raskere, og det benyttes bevegelig lys. Musikken finnes da ikke på noter, men studentene har på forhånd fått tilsendt lydinnspillinger, slik at de kan forberede kameragangene ut fra det de hører.

I 5. semester får studentene produsere jazz gjennom et samarbeid med festivalen Døljazz her på Lillehammer. Da har man gjerne ikke hørt musikken på forhånd, og alle i teamet må da ha en så pass høy forståelse for instrumenttyper, kommunikasjon og generell forståelse for hva som de skal formidle at de kan produsere dette der og da – uten å vite hva som skal skje reint musikalsk.

I tillegg utvikler de egne debattsendinger i 5. semester, samt et egenutvikla gameshow. I siste semester lager de 2 større produksjoner som bacheloreksamenene sine.

I de aller fleste produksjonene er det også her et samarbeid med ledelsesstudentene, som er inne både som redaksjonsarbeidere, produksjonsledere, prosjektledere osv.

Ledelse

Det har i mange år vært en tydelig satsning på idéutvikling, noe som ble forsterket kraftig ved forrige revisjon i 2019. Da ble det innført egne emner hovedsakelig for ledelsesstudentene, men også for regi på metodikk for utvikling av idéer, samt hvordan disse idéene skal komme seg videre til å bli enten dokumentarfilmer eller formater. Det er også et sterkt søkelys på at studentene skal lære seg å pitche disse idéene reelt ut til bransjeaktører. Eksamen i flere av emnene er derfor praktisk pitching hvor sensorene er bransjefolk som i det daglige tar imot pitcher fra profesjonelle bransjeaktører. De to siste årene har sågar eksamensproduksjonene både i serieproduksjon for enkamera på høsten i 5. semester, og bachelorproduksjonene for flerkamera i 6. semester vært produksjoner utviklet av ledelsesstudentene i 4. semester. Flere av disse formatene har også blitt solgt til kringkastere etter endt eksamen.

Det legges vekt på at studentene skal utvikle sin evne til å reflektere over eget virke, samt skjønne relevansen i det de produserer som et ledd i det å bygge et demokratisk samfunn. I 5. semester utvikler de sammen med flerkamerastudentene et debattprogram, bl.a. som et grep for å gjøre de mer bevisste dette mediets rolle i demokratibyggning. Det samme gjelder også arbeidet studentene gjør som produsenter i ulike dokumentarproduksjoner i løpet av studieløpet.

Utfordringer

Et begrep som gikk igjen i møtet komitéen hadde med de eksterne representantene – og som ble nevnt av flere av komitéens egne medlemmer – var behovet bransjen har for en fagstab som i større grad er multifunksjonelle. Det trengs innholdsprodusenter med teknisk kompetanse og ansatte/frilansere som evner å gjøre flere fagfunksjoner i en og samme produksjon. Det skal stadig produseres mer innen særlig nyheter, sport og underholdning, men programbudsjettene har ikke økt nevneverdig på 10 år. Derfor må en regissør på enkamera være forberedt på å fotografere, klippe og gjøre lydarbeid selv. På samme måte må fotografer kunne operere som enpersonsteam. Innen veldig mange sjangere ser man at det er behov for denne kompetansen over større deler av landet, og da kanskje særlig i forbindelse med nyheter og sport. Dette vil si at det er et godt marked for multifunksjonelle medarbeidere som ønsker å bo over hele landet; ikke bare i Oslo. Det stilles også krav om at det skal leveres på mange ulike plattformer (SoMe), ikke bare til tradisjonelle TV-plattformer, lineære eller ikke-lineære.

Per i dag opplever bransjeaktørene at det er for få klippere til underholdning/humor/reality/dokusåpe. Her trengs det folk med historiefortellingskompetanse, og det er meget mulig at disse like gjerne kan ha bakgrunn fra regi som fra «rein» teknikk.

Det bestilles stadig færre enkeltstående dokumentarer. Like fullt er det et stort behov for personer som kan produsere og skape dokumentarisk innhold. Det er et behov for å gi studentene en bred forståelse for alle sjangre som bruker dokumentaristiske fortellerteknikker. Kortdokumentarer på nettsteder, serieproduksjon, følgedokumentarer, workplace reality – alle disse er eksempler på relevante behov fra markedet.

Innen flerkameraproduksjoner ser man også at det per nå er et stort behov for EVS-operatører, delvis p.g.a. innføringen av V.A.R. i fotball. Men en annen årsak er at produksjonene er mere sammensatt av live og innslag, forskutt og i opptak. I tillegg produseres det flere kamper i stadig lavere divisjoner, noe som gjør at produksjonsomfanget øker. Det benyttes ulike merker og verktøy, men i de fleste sportsproduksjoner er det behov for mange operatører med forskjellige digitale arbeidsoppgaver, både med innhold og grafiske løsninger, eksempelvis livegrafikk i design eller animasjoner. Det samme gjelder for direkte sendte evenementer og underholdningsformater.

Det pekes også på at det er et stort behov innen både flerkamera og enkamera for folk med god lydkompetanse.

Det påpekes fra bransjeaktørene at den tekniske kompetansen hos våre studenter er for svak: de burde i større grad få utviklet en forståelse for hybridproduksjoner hvor de lærer seg samarbeidet mellom en-/ flerkamera, da dette er den virkeligheten de vil møte i bransjen. Med hybrid menes det her at man blander produksjonsmetodikker, oftest tradisjonell direkte sending blandet med elementer fra IP-basert distanseproduksjon og forhåndsproduserte innslag. Det er muligens ikke snakk om store grep som skal til, men det må settes søkelys på, slik at våre studenter har opplevd å ha gjennomført produksjoner i studietiden hvor dette samarbeidet er et viktig element.

Ledelse nevnes av både de eksterne og interne, som et viktig satsingsfelt innen våre utdanninger. For alle studentene ved våre studier er det viktig å lære seg om personalledelse, hverdagsledelse, arbeidsledelse, egenledelse, det å lede andre, samt det å lede seg selv. I tillegg må alle være forberedt på å bli ledet av andre. Dette trenger nødvendigvis ikke å være fulle emner, men det bør tydeliggjøres i alle emnebeskrivelsene på alle 3 BA-løp, slik at det kommer tydelig fram i undervisningsplanene.

Artificial Intelligence – AI er i skrivende stund allerede i ferd med å føre til store endringer i hvordan arbeid utføres i mange bransjer – så også innen TV og film. Dette vil påvirke og gjøre store endringer på måten innhold blir produsert og distribuert, og dermed også roller og hele kulturen i måten vi jobber på. For hele skolen blir da en viktig ferdighet å kunne vurdere hva som er fakta og hva som er falsk informasjon. Holdninger og teknologiforståelse for raskt å kunne vurdere, må inngå i både fag og daglig undervisning. I tillegg vil de trenge et godt etisk fundament for å ivareta historiefortelling på en sannferdig måte. Vi må også kunne nyttiggjøre oss AI på de områdene der vi både i kunstoffag og i hybride fortellinger vil kunne lage enda bedre fortellinger og oppgaveløsninger. Det er også viktig å ikke bare ivareta sannhetsgehalt, men også verdiene

som representeres. Hvilke sikringsmekanismer har vi for at algoritmer og innhold som spres ikke er med på å undergrave demokratiske institusjoner, pressefrihet og at vi bidrar til å underbygge kildekritikk og forståelse for hvordan og hvorfor konspirasjonsteorier brukes til å undergrave demokratiene våre. Selv om Norge har gode og sterke institusjoner er det viktig at vi gir morgendagens TV-innholdsskapere kompetanse til å forstå mulige bakenforliggende mål for kommunikasjon.

Også innenfor teknikk/teknologi vil AI påvirke både bransjen og dermed våre utdanninger radikalt. Det samme gjelder overgangen fra proprietære kringkastingsløsninger til IT-løsninger med åpne standarder. Behovet for å sende ut store OB-busser vil kunne reduseres kraftig med stadig bedre overføringsmuligheter av signaler gjennom bl.a. større bruk av 5G-teknologi. Men behovet for de klassiske arbeidsrollene vil i nærmeste framtid bestå, men flere vil kunne driftes på andre måter, slik at regi, KK og andre funksjoner trenger ikke lengre å være til stede på opptakssted, men jobbe fra distanse. Trolig vil framtida bestå av mye mere hybridproduksjoner enn hva vi har i dag. AI utfordrer også i framtida hvordan en del fagfunksjoner vil kunne automatiseres eller gjøres på andre måter. Eksempelvis vil enda flere kamerafunksjoner bli automatisert etter hvert som AI utvikler gode bevegelser i formaterte fortellinger, mens andre funksjoner vil bli spesialisert der den menneskelige hjerne, erfaring og samhandling fortsatt slår AI i produksjon. Dette kan være A-foto og noen av de andre «spillkameraene» i lagspill i toppdivisjonene og internasjonalt nivå. Her – og innen enkameraproduksjoner - vil fortsatt et godt faglig trent menneske fortsatt være bedre AI.

Et annet tema som kommer opp i diskusjonen er derfor behovet for fagfunksjonene vi utdanner: Hva blir behovet i framtida for de enkelte tekniske fagfunksjonene ettersom AI og annen teknologi løser oppgavene automatisk?

Vi utdanner studenter til en bransje hvor man har stor makt med tanke på muligheten til å nå mange med et budskap. Grunnleggende kunnskap om den fjerde statsmakt og historiefortelling i offentligheten er avgjørende. Etikk – i vid forstand – vil derfor være et viktig felt som må dekkes godt i utdanningene. Dette gjelder både etikk foran så vel som bak kamera. Hva slags historier forteller vi? Hvordan lærer vi studentene til å speile samfunnet med tanke på moral og etikk? Er det antall klikk på en sak som skal være det eneste saliggjørende, og hva skjer om markedet får bestemme selv?

Anbefalinger

Vi må holde oss oppdatert på hva ny teknologi som f.eks. AI og 5G betyr for bransjen, og dette må skje kontinuerlig. Vi må også ha kontroll på medfølgende markedsendringer som vil kunne påvirke arbeidsmarkedet og kompetansebehovet til våre studenter.

Med dette som utgangspunkt er det betimelig at det ses nøye på behovet for antall studenter som skal ha hvilken kompetanse i tiden som kommer. Hvor mange funksjoner innenfor f.eks. flerkamera er det «forsvarlig» å utdanne? Og burde disse også gjøres bedre i stand til å fortelle andre visuelle framstillinger, så som VJ-oppdrag og SoMe-produksjoner som et ledd i sin utdanning?

Som nevnt over går behovet for innholdsskapere opp, samtidig som budsjettene innenfor den tradisjonelle innholdsproduksjonen i realiteten går nedover. Det må derfor utdannes gode historieforteller med kompetanse på flermedialitet.

Noen få toppkvalitets-produksjoner innen både serie, natur og opplevelse, eksempelvis Premium Factual som gjerne er følgedokumentar med svært store budsjetter (dramabudsjetter) og høy produksjonsverdi hos distributører som Netflix (eksempel: Drive to Survive), National Geographics, HBO, Disney og Amazon. Her er det en håndfull norske produksjoner i året. Våre studenter skal også bidra inn i denne framtida.

Historiefortellingsverktøy utvikles til stadig, og det vil derfor være viktig å utvikle og videreutvikle bl.a. Røslermetoden eller andre metoder for å være sikker på at vi treffer markedets behov.

Felles for alle fordypningene gjelder følgende:

Ledelse må trenes på. Det må gjøres tiltak i markedsforståelse, og det må gis praktisk trening i å forstå og utøve ledelse.

Dette gjøres ved at alle studentene får en felles innføring om hvordan det norske og internasjonale markedet er organisert, og hvilke roller de forskjellige selskaper har.

Det bør utvikles ei grunnpakke om ledelse som fordeles til alle klasser og klassetrinn. I dette arbeidet er det viktig å ivareta at alle studentene ved TV-skolen får et felles språk og mønsterpraksis på tvers av alle linjene/emnene, og da med en tydelig progresjon fra 1. til 3. årstrinn.

Ledelse:

Teamleder (Prosjektleder, Regi, Tom, produksjonsleder, A foto, mm):

Her får studentene ei felles pakke som har progresjon i 1, 2 og 3 klasse.

Lede meg selv: (Alle studenter, som trenger å utvikle seg selv og sitt fag - og bifag.)

Alle får et grunnkurs i Foursight. Foursight handler om de 4 områdene alle prosjekter har, nemlig Clarify, ideate, develop og implement. Igjennom dette kurset får alle et forhold til hvor de har sin energi, og det gjennomføres tester for å få en skalering på alle studentene i alle 3 årstrinn.

Praktisere ledelse:

Studentene skal lære seg å lede både et team og seg selv i tillegg til å bli god til å bli ledet.

Basert på behov for realistisk ledelsestrening:

Vi foreslår å utvikle et system for observasjonspraksis for å følge rollemodeller i sitt arbeid - for raskere å skjønne hva praktisk ledelse går ut på i hverdagen. Flerkamera regi har en slik praksis, andre hatt det tidligere. Det er også mulig å se for seg at dette igjen utvikles til et mentorprogram.

Basert på teknologiendringene beskrevet ovenfor er det viktig at vi jobber for en positiv endringskultur, og kontinuerlig justering av Emneområder.

Tiltak:

Team-i-team:

Team i team er en praktisk måte å løse felles utviklingsoppgaver ved å sette sammen team på tvers av faggruppene. Slike ad-hoc-team må ha tydelige oppgaver og rammer for sin leveranse, og bidra til å øke hastigheten i prosesser som ellers vil ta for lang tid.

Jobbe med team i team med skolens ansatte på tvers av fag.

Ledelse for alle:

Basert på behov for endringsledelse både for Studenter og Stab:

Gjennomføre Foursight og metodeverktøy, for å finne ut hvor den enkelte har sin "energi" og hva som skal til for å sette sammen gode team.

Organisering:

Produksjonskontoret er en god ide, men kanskje er formålet og funksjoner litt for utydelige. Det vil være hensiktsmessig å forenkle og se på funksjoner og formål av et produksjonskontor.

Sentrale spørsmålet rundt produksjonskontoret er:

Hvilke rammer er gitt, og hvordan er rolleforståelsen hos studentene?

Hva er de forskjellige oppgavene som produksjonskontoret skal koordinere og bemanne?

Hva er arbeidsfordelingen mellom prosjekteier, prosjektansvarlig, emneleder og prosjektleder?

Kanskje ledelse av et slikt produksjonskontor bør være profesjonelt drevet med en leder/veileder med solid erfaring.

Flerkamerastudiet er unikt i en europeisk sammenheng. Selv om vi ser en stor grad av disruptive elementer innen dette fagfeltet i nær framtid er det viktig at studentene får en grundig forståelse for hvordan basisen i en flerkameraproduksjon fungerer. For at de skal kunne lære seg dette er det en forutsetning at vi opprettholder en viss mengde produksjoner med et «tradisjonelt» forløp. For å kunne delta som gode fagpersoner i en desentralisert produksjonshverdag, må de ha en forståelse for kommunikasjon og signalflyt som best læres ved å delta i produksjoner hvor alle i teamet er relativt nære geografisk, m.a.o. i form av en felles studioproduksjon eller en tradisjonell OB-produksjon. Det er dog viktig at studentene på flerkamera også får en god innføring i

arbeidsmetodikken ved enkameraproduksjoner i små eller enkeltpersonsteam. På samme måte vil det være formålstjenlig for studenter med enkamerasfokus å kjenne til basis for flerkameraproduksjoner, da dette vil være viktige overførbare læringsselementer reint fortellermessig.

Kompleks arbeidsflyt

Framtida vil være mer kompleks og innholdsmessig sammensatt enn hva man er vant til i dagens produksjonsløp. Derfor er behovet for å finne tydelighet i kompleks arbeidsflyt enda viktigere; dette for å dimensjonere ressurser og arbeidsoppgaver i riktig målestokk. Man må se alle studieretningene på tvers for å økt forståelse for roller og oppgaver.

Tidligere ble alt innhold produsert med et tydelig skille mellom innhold og produksjonsteknikk. I dag er innhold ikke bare et program, men et medieprosjekt. Dette betyr at innhold og publisering skjer både fra redaksjonen og fra den mer tradisjonelle kringkasteren. Dette betyr at arbeidsflyt og oppgaver endrer seg og fordeles etter andre mønstre enn tidligere. Kompleksiteten øker, og behovet for rolleforståelse, arbeidsoppgaveløsning, og det å bryte gamle mønstre, er stort. Skolen må derfor ha et bevisst forhold til denne utviklinga og ha lærekrefter og veiledere som er flinke til å undervise fram i tid, i tillegg til å ha det historiske perspektivet.

Flerfag:

Bransjen og den teknologiske utviklinga og ny arbeidsflyt gjør at behovet for flerfaglig kompetanse er stort. Her også bør man se på alle studieretninger på tvers for å øke forståelsen for roller og oppgaver i framtidens medieproduksjon. Et tiltak kan være at alle studenter har et hovedfag eller hovedfunksjon og et sekundærfag eller sekundærfunksjon som de velger å fordype seg i. Flerfag – eller valg av både hovedfag og sekundærfag blir et av temaene som tas opp i utviklingssamtaler, og studentene blir her veiledet til å velge fagfunksjoner til hovedfunksjon og sekundærfunksjon.

For både en- og flerkamera gjelder følgende: Vi må etablere tydeligere progresjon på teknikk-kompetanse, og da særlig med tanke på ny og gammel teknologi, og dennes muligheter som historiefortellende element.

I tidligere studieplaner hadde regi et større ansvar for foto og klipp på en del av produksjonene. For å utvikle studentene til en større grad av multifunksjonalitet bør det vurderes om regi ved enkelte produksjoner bør både klippe og filme selv. På samme måte bør teknikkstudentene også gjøre enkelte øvelsesproduksjoner hvor de utvikler historier uten å ha registudenter med på produksjonen.

Studenten som helt menneske

I og med at mange av våre studenter skal ut i et frilansmarked er det viktig at alle får god innføring i hvordan man etablerer seg med eget foretak. Per i dag har vi samarbeid med Skatteetatens forebyggende enhet med kurs for studentene i 3. klasse. Dette bør utvides slik at det blir en innføring i 1. eller 2. klasse og et oppfriskningskurs for studentene i 3. klasse.

Endringsvillighet og innovasjon må være noe vi vektlegger i vårt virke som utdanningsinstitusjon. Det vi med sikkerhet ser, er at skjer det store endringer i bransjen som følge av en rivende utvikling innen AI-teknologi og andre disruptive faktorer. Det er derfor viktig å utdanne folk som er interesserte i å holde seg oppdaterte på hvilke trender som skjer.

Det er viktig at det igjennom alle utdanningsløpene holdes et stort fokus på et verdsett: hva er innafor eller utafor, hva er riktig hva er galt, hva er dermed en riktig historiefortelling.

6. Konklusjon

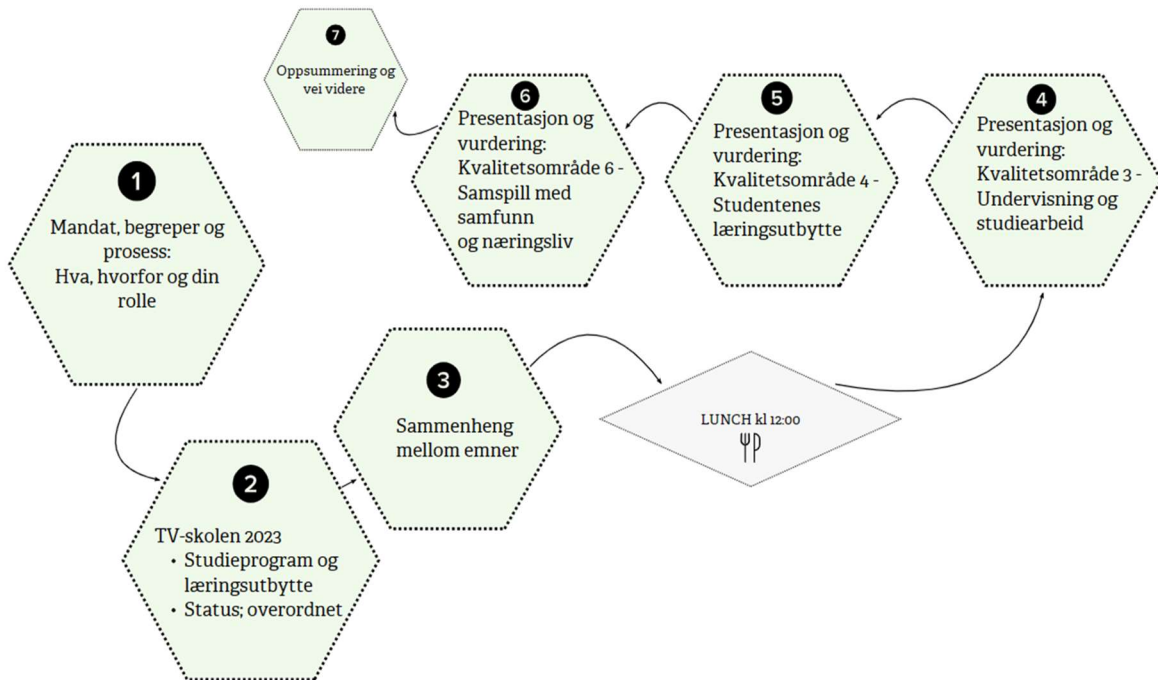
Det er mye som fungerer veldig godt med dagens utdanning. Det er derfor viktig at vi ikke mister fokus på det som er bra med utdanningene i det videre arbeidet; hva må bli med videre inn i framtida, hva er «varige» elementer som må ligge i bunn, og da særlig med tanke på etikk, verdigrunnlag, grunnleggende historiefortellingskompetanse, dramaturgi, samt ledelse i vid forstand.

Det er viktig at vi ivaretar den internasjonale kompetansen til både studentene og staben ved at vi fortsetter å delta på f.eks. IDFA, IBC og andre viktige internasjonale bransjesamlinger. Samtidig er det viktig at vi også deltar aktivt på de nye bransjene innen IT/IP med åpne løsninger og grensesnitt. Vi må også utvikle eksisterende og nye samarbeid med tilsvarende institusjoner verden over.

Det kanskje aller viktigste for å være relevant studiested i framtida er å følge med i teknologisk utvikling og hvordan det påvirker våre historiefortellinger. Det betyr at vi på flere nivåer enn i dag må overvåke og tolke de raske endringene som skjer i samfunnet og bryte gamle mønstre og endre studieplaner for å være relevante. Hastighet i beslutninger og endringer kommer til å være en viktig faktor for å være ledende som studiested. Dette vil stille store krav til høgskolens strategiske tanker, planer, og samle krefter og kompetanse mot ei svært krevende, men spennende medieframtid.

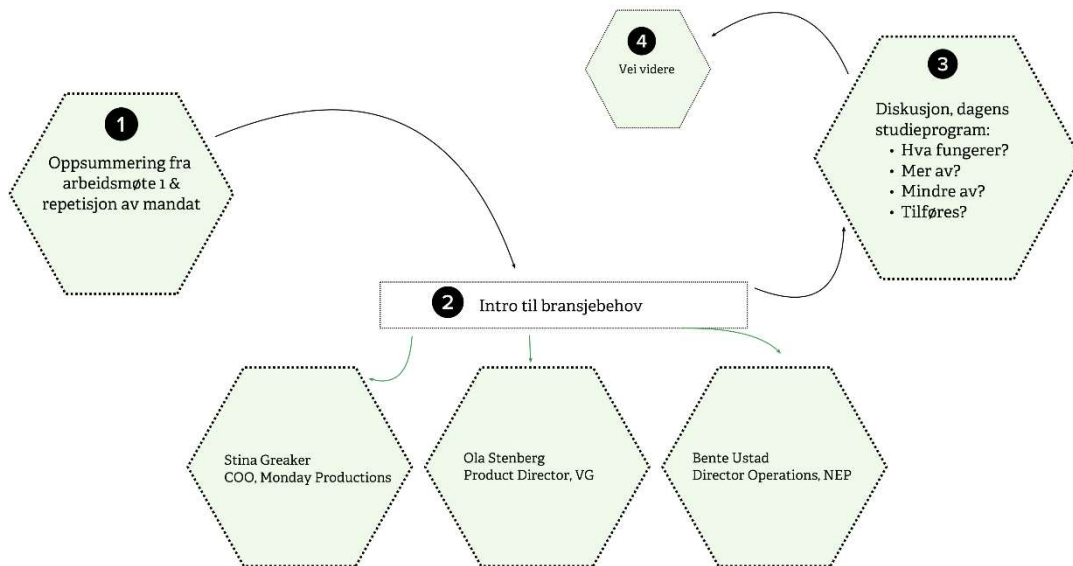
Vedlegg 1:

Periodisk studieprogramevaluering - Arbeidsmøte 1

Vedlegg 2:

Periodisk studieprogramevaluering - Arbeidsmøte 2

Vedlegg 3:

Mandat for periodisk studieprogramevaluering av Bachelor i TV-ledelse, Bachelor i TV-regi og Bachelor i TV-teknikk

Bakgrunn

I tråd med høgskolens kvalitetssystem har Fakultet for Audiovisuelle Medier og Kreativ Teknologi (AMEK) laget en seksårsplan for periodisk evaluering av fakultetets studier. Ifølge planen skal periodisk evaluering av TV-skolens tre bachelorprogram gjennomføres i løpet av 2023. AMEK velger likevel å sette i gang prosessen drøyt to måneder før årsskiftet for å kunne benytte funnene til eventuelle endringer i arbeidet med studieporteføljen.

Periodisk studieprogramevaluering er et sentralt virkemiddel i HINNs arbeid med å nå høgskolens strategiske målsetninger for utdanningsområdet. Evalueringen er en systematisk gjennomgang og drøfting av ulike sider ved hvert enkelt studieprogram. Eksterne representanter fra arbeids- eller samfunnsliv, studenter og eksternt sakkyndige skal bidra i evalueringene.

Mål for periodisk studieprogramevaluering:

- Undersøke studieprogrammets kvalitet og vurdere om det er tilpasset nåværende og fremtidige behov for kompetanse i samfunns- og arbeidsliv
- Identifisere utfordringer og utforme tiltak som utvikler kvaliteten på studieprogrammet
- Et verktøy for styring av studieporteføljen og for å sikre at studieprogrammet er i samsvar med gjeldende regelverk

Den periodiske evalueringen består av tre trinn:

1. Forberedelse
2. Evaluering
3. Handlingsplan

Forberedelse

Vi har funnet det hensiktsmessig å nedsette en felles evalueringskomité for de tre BA-programmene. I henhold til kvalitetssystemets åtte kvalitetsområder (<https://www.inn.no/omhøgskolen/kvalitetssystem-for-utdanning/kvalitetsomradene/>) er det i samarbeid med instituttleder valgt ut 3 hovedområder med 9 delmål som vurderes spesielt i denne evalueringen.

Kvalitetsområder for evaluering:

- Undervisning og studiearbeid (kvalitetsområde 3)
 - o Delmål 1, 2, 4, 5
- Studentenes læringsutbytte (kvalitetsområde 4)
 - o 2, 3
- Studienes samspill med samfunn og arbeidsliv (kvalitetsområde 6)
 - o 1, 2, 4

Se veileder for periodisk evaluering av studieprogram₁ for eksempler på spørsmål knyttet til de ulike kvalitetsområdene. Innspill som har kommet i emneevalueringer, studiebarometeret og studieprogramutvalg knyttet til disse kvalitetsområdene, skal også tas inn i den periodiske evalueringen.

Sammensetning av evalueringskomité:

Følgende medlemmer er oppnevnt til å sitte i evalueringskomiteen:

- Ola Dahl, undervisningsleder TV-skolen, AMEK, Høgskolen i Innlandet (Leder for komiteen)
- Geir Ove Thorsveen, AMEK, Teknisk leder ved TV-skolen, Høgskolen i Innlandet
- Ansattrepresentant: Nina Grünfeld, professor, TV-skolen og prodekan forskning, DNF/AMEK
- Ansattrepresentant: Ivar Ragne Jenssen, professor, TV-skolen
- Bransjerepresentant: Ellen Ramstad, NRK
- Bransjerepresentant: Pernille Sørensen, arbeidslivsrepresentant NEP
- Ekstern institusjonsrepresentant: Igor Devold, førsteamanuensis, NTNU Trondheim.
- Studentrepresentanter: Emilie Holme BA3 LED, Håkon Brustad BA3 POST

-

Evalueringemetode:

Evalueringen legger opp til at det sendes ut forberedelsesmaterieell og at det deretter arrangeres et felles møte (fysisk og/eller digitalt) hvor medlemmene av evalueringskomiteen deltar.

Studieveileder/sekretær sørger for at materiellet sendes ut.

Evalueringsrapport

Den periodiske evalueringen skal oppsummeres i en evalueringsrapport (se veileder for periodisk evaluering av studieprogram for innhold i rapport). Rapporten utarbeides i et samarbeid mellom leder for komiteen, studieprogramansvarlig og studieveileder, og gjøres tilgjengelig på høgskolens

nettsider – kvalitetssystemets side for dokumentasjon.

Handlingsplan

På bakgrunn av konklusjonene i evalueringen utarbeider dekanen/prodekan og studieprogramansvarlig en handlingsplan med tiltak for oppfølging.

Framdriftsplan:

Arbeidet gjennomføres i perioden oktober 2022 - mai 2023.

Oktober: Forberedelsesmøte med studieprogramansvarlig og prodekan, instituttleder og studieadministrasjon, utforming av mandat og oppnevning av evalueringskomite

Mars: Grunnlagsmateriale sendes til evalueringskomiteen

21. mars: Gjennomføring av evalueringsmøte og utarbeiding av handlingsplan

Primo mai: Oppsummering og evalueringsrapport.

[1 https://www.inn.no/om-hogskolen/kvalitetssystem-for-utdanning-ved-hinn/evalueringer/periodiskstudieprogram-evaluering/](https://www.inn.no/om-hogskolen/kvalitetssystem-for-utdanning-ved-hinn/evalueringer/periodiskstudieprogram-evaluering/)